

Datum
2020-12-10
Vår referens
Emil Bengtsson
Planeringssekreterare
emil.bengtsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Anders Skans (V) om färre flygresor STK-2019-333

Sammanfattning

Anders Skans (V) har inkommit med en motion om färre flygresor. I motionen föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar att riktlinjer avseende Malmö stads resepolicy kompletteras med krav på skriftlig dokumentation om behovet av resan samt valet av färdmedel. Motionären föreslår vidare att kommunfullmäktige beslutar att flyg endast får användas om tidsvinsten är minst 5 timmar enkel resa och endast om resan överstiger 100 mil.

Mot bakgrund av inkomna yttranden och kommunfullmäktigeuppdraget till kommunstyrelsen, servicenämnden och miljönämnden att ta fram en ny resepolicy gör stadskontoret bedömningen att ändringar i policy och riktlinjer när det gäller tjänsteresor bör göras inom ramen för detta uppdrag.

Ett förslag till ny Mötes- och resepolicy för Malmö stad, med tillhörande riktlinjer har tagits fram och behandlas vid innevarande möte (STK-2020-1485).

Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen med hänvisning till vad som redovisas i innevarande ärende samt i förslaget till ny mötes- och resepolicy i Malmö stad, med tillhörande riktlinjer (STK-2020-1485).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår Anders Skans (V) motion om färre flygresor.

Beslutsunderlag

- Motion av Anders Skans (V) om färre flygresor
- Remissvar från miljönämnden
- Remissvar från kulturnämnden
- Kulturnämnden beslut 190522 §61 med Reservation (V)
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 190521 §159 med Särskilt yttrande (MP) och Reservation (V)
- Remissvar från grundskolenämnden

- Grundskolenämnden beslut 190521 §74 med muntlig Reservation (V) och (MP)
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 190524 §63 med Reservation (M+C) och (SD)
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Miljönämnden beslut 190521 §82 med Reservation (V)
- Remissvar från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 190523 §143 med Reservation (V)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 201214 Motion av Anders Skans (V) om färre flygresor

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-12-14

Kommunstyrelsen 2021-01-13

Kommunfullmäktige 2021-02-04

Beslutet skickas till

Anders Skans (V)

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Tekniska nämnden

Ärendet

Anders Skans (V) har inkommit med en motion om färre flygresor. I motionen föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar att riktlinjer avseende Malmö stads resepolicy kompletteras med krav på skriftlig dokumentation om behovet av resan samt valet av färdmedel. Motionären föreslår vidare att kommunfullmäktige beslutar att flyg endast får användas om tidsvinsten är minst 5 timmar enkel resa och endast om resan överstiger 100 mil. Motionären påpekar att det trots den nuvarande resepolicyn sker många resor med flyg bland både politiker och anställda i Malmö stad. Motionären anser att tåget borde vara förstahandsalternativ när det gäller korta inrikes resor.

Stadskontoret har berett motionen och följande nämnder har under 2019 getts möjlighet att yttra sig:

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Tekniska nämnden

Bakgrund

Malmö stads nuvarande resepolicy antogs av kommunfullmäktige den 20 december 2010. Den gäller alla medarbetare i kommunen och avser alla resor i tjänsten. Policyn anger bland annat hur färd sätt ska prioriteras: Medarbetare ska gå eller cykla när de ska göra korta resor i staden,

använda kollektiva färdmedel som buss eller tåg före taxi och bil samt välja tåg före flyg. Resepolicyn anger att varje medarbetare ansvarar för att undersöka om det i första hand finns ett alternativ till att resa på möten. Därefter ansvarar varje medarbetare för att resor i tjänsten följer resepolicy med riktlinjer. Chefer ansvarar bland annat för att medarbetare känner till och följer innehållet i resepolicy med riktlinjer.

Riktlinjer till resepolicy för Malmö stad beslutades av kommunstyrelsen den 6 december 2010. Dokumentet anger bland annat när undantag kan göras vad gäller val av färd sätt. Flyg kan väljas som färd sätt när verksamheten kräver det, exempelvis när tidsvinsten är påtaglig i jämförelse med övriga färd sätt för långresor och därmed mer kostnadseffektiv. För flygresor anger riktlinjerna att en påtaglig tidsvinst är när restiden kan minskas med minst tre timmar enkel resa. Av riktlinjerna framgår att resepolycyns efterlevnad ska följas upp regelbundet som en del av nämndernas interna kontroll. Kommungemensam handlingsplan och redovisning inom miljöområdet ska även behandla Malmö stads tjänsteresor.

I Malmö stads budget 2019 (Målområde 9 – En ekologiskt hållbar stad) har kommunfullmäktige gett i uppdrag till kommunstyrelsen tillsammans med servicenämnden och med stöd av miljönämnden att ta fram en ny resepolicy och att i samband med det arbetet utreda möjliga alternativ till klimatväxlingsmodell. I ärendet Mötes- och resepolicy Malmö stad, med riktlinjer (STK 2020-1485) framgår förslag till ny policy med tillhörande riktlinjer.

Remissinstansernas yttranden

Följande nämnder har under 2019 getts möjlighet att yttra sig angående motionen och yttranden har lämnats till stadskontoret under perioden maj - juni 2019.

Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande

Nämnden är positiv till motionens inriktning att Malmö stad ska anta en mer restriktiv hållning avseende flygresor i tjänsten och ser goda möjligheter att bidra till en gemensam ambition rörande omställning till ett mer hållbart resande där tåg är det främsta alternativet. Nämnden instämmer i att deltagande i sammanhang som innebär någon form av längre resa överlag bör övervägas noga och konstaterar vidare att digitalisering gör att det idag finns förutsättningar att delta i exempelvis konferenser och kunskaps- och erfarenhetsutbyte på andra sätt än att vara fysiskt närvarande. Ur ett klimat-, tids-, och kostnadsperspektiv vore det önskvärt att utforska och implementera dessa alternativ ytterligare enligt nämnden.

Nämnden konstaterar dock att det i Malmö stads budget 2019 framgår att en ny stadsövergripande resepolicy ska arbetas fram under året för att driva på utvecklingen avseende hållbara resor. Arbetsmarknads- och socialnämnden önskar se ett gemensamt och tydligt ställningstagande kring tjänsteresor med flyg i en ny stadsövergripande resepolicy. För att undvika parallella processer och osäkerhet inom Malmö stads organisation är nämndens samlade bedömning att eventuella förändringar i gällande policy och riktlinjer bör ske vid framtagandet av en ny version.

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår att motionens yrkanden avslås med hänvisning till att en ny stadsövergripande resepolicy ska tas fram under 2019. Mats Högelius (V) reserverade sig mot nämndens beslut. Janne Grönholm (MP) inkom med ett särskilt yrkande.

Grundskolenämndens yttrande

Nämnden anger att Malmö stads resepolicy och riktlinjer till resepolycyn innefattar tydliga

rekommendationer kring tillvägagångssättet vid en eventuell tjänsteresa och att det ligger hos varje chef att tillsammans med sina medarbetare se till att miljöpåverkan blir så liten som möjligt, sammanvägt med kostnadseffektivitet och tidsåtgång.

Grundskolenämndens anger i sitt yttrande att nämnden ansvarar för medarbetarens arbetsmiljö även under en tjänsteresa och att resenärens arbetsmiljö, bekvämlighet och säkerhet således också ska vägas in. Nämnden konstaterar att lagstadgad dygns- och veckovila ska iakttas samt att säkerhet ska beaktas både utifrån person- och trafiksäkerhet och det allmänna säkerhetsläget på förrättningsorten och i världen.

Grundskolenämndens bedömning är att skriftlig dokumentation inte behövs kring behovet av resan och valet av färdmedel. Nämnden anger vidare att dess bedömning är att tidsvinsten vid val av flygresan på 3 timmar enkel väg är lämplig att behålla. Motionens yrkande om att flyg endast ska få användas om tidsvinsten är minst 5 timmar enkel resa och endast om resan överstiger 100 mil bör inte införas enligt nämnden.

Grundskolenämnden föreslår att motionen avslås.

Lisa Stolpe (V) och Johanna Öfverbeck (MP) reserverade sig mot nämndens beslut.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Av nämndens yttrande framgår att man ser positivt på syftet med förslagen i motionen. Nämnden redogör för sitt beslut i februari 2019 som innebär att gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens efterlevnad av resepolicyn kommer att följas upp under året. Detta sker genom en granskning där syftet är att undersöka i vilken utsträckning tjänsteresor i förvaltningen följer resepolicyn avseende val av färdmedel och i synnerhet kommer resor till och från Stockholm att granskas. Granskningen syftar även till att ge underlag för åtgärder vid eventuella avvikelser.

Mot bakgrund av beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott om att en ny resepolicy ska tas fram menar nämnden att det är rimligt att invänta resultatet av den kommande utredningen och efterföljande policy. Sammantaget bedömer nämnden att pågående arbete inom ramen för intern kontroll samt framtagandet av en ny resepolicy kommer att bidra till en bättre efterlevnad av de riktlinjer som gäller för tjänsteresor.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår att motionen anses besvarad.

Anton Sauer (C), Lilian Gerleman (M) och Linus Nilsson (SD) reserverade sig mot beslutet.

Kulturnämndens yttrande

Av dess yttrande framgår att kulturnämnden anser att resepolicyn är ett välformulerat styrdokument, men att efterlevnaden av dess bestämmelser inte är tillfredställande. Kulturnämnden är positiv till motionens intention men tycker att fokus nu bör ligga på den nya resepolicy som kommunstyrelsen beslutat ska tas fram för Malmö stad.

Nämnden hänvisar till riktlinjerna för Malmö stads resepolicy, som anger att resepolicyns efterlevnad ska följas upp regelbundet som en del av nämndernas interna kontroll samt att

kommungemensam handlingsplan och redovisning inom miljöområdet även ska behandla Malmö stads tjänsteresor. Kulturnämnden redogör för att man har antagit Bristande följsamhet av resepolicy som ett granskningsområde för intern kontroll under 2019 eftersom nämnden har identifierat att efterlevnad av resepolicyn inte har varit tillfredställande.

Kulturnämnden föreslår att motionen anses besvarad.

Hanna Granér (V) reserverade sig mot beslutet.

Miljönämndens yttrande

Miljönämnden hänvisar till uppdraget i Malmö stads budget 2019 att ta fram en ny resepolicy. Nämnden väljer att inte föregripa arbetet med detta uppdrag och att därför inte yttra sig angående motionen.

Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Tobias Petersson (V) och Gunilla Ryd (V) reserverar sig mot beslutet.

Tekniska nämndens yttrande

Nämnden konstaterar att kommunstyrelsens arbetsutskott i april 2019 beslutade att en ny resepolicy ska tas fram och att arbetet inom staden med framtagande av en ny resepolicy har påbörjats.

Tekniska nämnden anser att motionen därmed är besvarad.

Susanna Lundberg (V) och Mats Billberg Johansson (V) reserverade sig mot beslutet.

Stadskontorets bedömning

Mot bakgrund av kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2019 till kommunstyrelsen, servicenämnden och miljönämnden att ta fram en ny resepolicy, har stadskontoret bedömt att ändringar i policy och riktlinjer när det gäller tjänsteresor bör göras inom ramen för detta uppdrag. Denna bedömning gjordes med beaktande av inkomna yttranden där fem av sex nämnder hänvisar till detta uppdrag.

Ett förslag till ny Mötes- och resepolicy för Malmö stad, med tillhörande riktlinjer har nu tagits fram och behandlas vid innevarande möte (STK 2020-1485). Förslaget har remitterats till samtliga nämnder och helägda bolag i Malmö stad.

Stadskontorets bedömning är att förslaget till mötes- och resepolicy med tillhörande riktlinjer inte tillmötesgår den aktuella motionens två yrkanden:

Vad avser första yrkandet i motionen, att resepolicyens riktlinjer kompletteras med krav på skriftlig dokumentation om behovet av resan samt valet av färdmedel, innehåller förslaget till policy med tillhörande riktlinjer inte några kompletterande krav på skriftlig dokumentation om behovet av tjänsteresor samt valet av färdmedel, förutom vad avser möjligheten att använda privat bil i tjänsten. Riktlinjerna betonar dock chefens ansvar för att säkerställa och följa upp att alla medarbetare fyller i en reseräkning.

Vad gäller andra yrkandet i motionen, att flyg endast får användas om tidsvinsten är minst 5

timmar enkel resa och endast om resan överstiger 100 mil, anges i förslaget till ny Mötes- och resepolicy samt i tillhörande riktlinjer inga specifika regler vad gäller tidsvinster vid val av flyg som färdmedel för resor i tjänsten. Det framgår inte heller några specifika regler vad gäller avståndet till resmålet när det gäller flyg som färdmedel. Mötes- och resepolicyn anger dock att tåg ska väljas i första hand vid tjänsteresor inom Sverige, och att tåg alltid ska gå före flyg vid resor till och från Stockholm. Vid internationella tjänsteresor anges att det ska övervägas tåg före flyg, framförallt vid resor inom norra Europa. Av de tillhörande riktlinjerna till mötes- och resepolicyn framgår vidare att det alltid ska undersökas om det finns andra alternativ till färd sätt än flyg och att medarbetare ska välja tåg före flyg även vid internationella resor.

Stadskontorets förslag

Stadskontorets förslag är därför att motionen och dess yrkanden avslås med hänvisning till vad som redovisas i innevarande ärende samt i förslaget till ny mötes- och resepolicy i Malmö stad, med tillhörande riktlinjer (STK-2020-1485).

Ansvariga

Carina Tempel HR-direktör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör